FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 1 augusti 2011

920/2011

Konsumentsäkerhetslag

Utfärdad i Nådendal den 22 juli 2011

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att
1) säkerställa att konsumtionsvaror och konsumenttjänster är säkra,
2) förebygga sådan fara för hälsa och egendom som förorsakas av konsumtionsvaror och konsumenttjänster,
3) när fara som avses i 2 punkten uppstår, säkerställa att faran kan undanröjas på ett tillräckligt effektivt sätt,
4) säkra en högklassig konsumentsäkerhetstillsyn,
5) bidra till bättre verksamhetsbetingelser för verksamhetsutövare.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på
1) konsumtionsvaror som tillverkas, saluförs, säljs eller på annat sätt överlåts, som importeras eller exporteras eller som transporteras genom Finland,
2) konsumenttjänster som tillhandahålls, utförs, saluförs, säljs eller på annat sätt överlåts,
3) CE-märkning eller fall där sådan saknas, om det inte föreskrivs närmare om detta någon annanstans i lagstiftningen.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med
1) *konsumtionsvaror* varor som är avsedda att användas för eller som i betydande omfattning används för enskild konsumtion,
2) *konsumenttjänster* tjänster som är avsedda att användas för eller som i betydande omfattning används för enskild konsumtion,
3) *varuleverantör* fysisk person eller enskild eller offentlig juridisk person som tillverkar, importerar, exporterar, genom Finland transporterar, saluför, tillhandahåller, säljer eller på annat sätt överlåter eller förmedlar konsumtionsvaror,
4) *tjänsteleverantör* fysisk person eller enskild eller offentlig juridisk person som utför, saluför, tillhandahåller, säljer eller på annat

RP 99/2010
EkUB 43/2010
RSv 316/2010

Europaparlamentets och rådets direktiv 01/95/EG (32001L0095); EGT nr L 11, 15.1.2002, s. 4

sätt överlåter eller förmedlar konsumenttjänster,

5) *verksamhetsutövare* varuleverantör eller tjänsteleverantör,

6) *riskbedömning* identifiering av faror samt fastställande av riskernas omfattning och bedömning av deras betydelse med tanke på säkerheten,

7) *tillsynsmyndigheter* myndigheter som avses i 13—16 och 18 §,

8) *CE-märkning* märkning genom vilken tillverkaren visar att produkten överensstämmer med tillämpliga krav som fastställs i harmoniserad EU-lagstiftning om märkning enligt vad som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Med varuleverantör och tjänsteleverantör avses dock inte en fysisk person som överlåter varor eller tillhandahåller tjänster i annan verksamhet än näringsverksamhet.

Med tjänsteleverantör avses inte heller föreningar eller andra sammanslutningar till den del de tillhandahåller sina medlemmar tjänster i annan verksamhet än näringsverksamhet.

4 §

Lagens subsidiaritet och komplementaritet

Lagen tillämpas på konsumtionsvaror och konsumenttjänster till den del det inte när det gäller förebyggande av sådan fara för hälsa och egendom som dessa varor och tjänster medför finns sådana bestämmelser i annan lag där det med beaktande av alla aspekter som hänför sig till de berörda konsumtionsvarornas och konsumenttjänsternas säkerhet krävs minst samma säkerhetsnivå som i denna lag.

2 kap.

Verksamhetsutövarens skyldigheter

5 §

Omsorgsplikt

Verksamhetsutövare ska med den omsorgsfullhet och yrkesskicklighet som förhållandena kräver säkerställa att konsumtionsvarorna eller konsumenttjänsterna inte medför fara för någons hälsa eller egendom. Verksamhetsutövaren ska ha tillräckliga och korrekta uppgifter om varorna och tjänsterna och ska bedöma vilka risker som är förenade med dessa.

6 §

Anmälningsskyldighet

Innan tjänsteleverantören börjar tillhandahålla en konsumenttjänst ska denne göra en skriftlig anmälan om följande tjänster till tillsynsmyndigheten i den kommun där tjänsten ska tillhandahållas:

1) nöjespark, familjepark, zoo, husdjurspark, tivoli och cirkus,

2) gym,

3) skidcenter och annan motsvarande skidanläggning,

4) utomhuslekplats och motsvarande inomhuslekplats,

5) skateboardramp och cyklingsplats av motsvarande typ,

6) äventyrs-, upplevelse- och naturtjänster och andra motsvarande programtjänster, om inte den risk som tjänsten är förenad med kan betraktas som liten,

7) klättercenter,

8) ridstall och andra ridtjänster,

9) kartingbana,

10) simhall, utebassäng och spa samt badhotell med underhållning,

11) badstrand och vinterbadplats,

12) tatuering, piercing och andra tjänster för kroppsmodifiering,

13) larmtelefon och andra motsvarande tjänster,

14) evenemang som är förenade med en betydande risk som, om risken realiseras, kan medföra fara för säkerheten på grund av det stora antalet deltagare eller av annat särskilt skäl.

Av anmälan ska framgå

a) tjänsteleverantörens namn, hemort och kontaktuppgifter,

b) den plats där tjänstens utförs,

c) en beskrivning av tjänsten,

d) de mest betydande risker som är för-

enade med tjänsten och åtgärder som vidtagits för att förebygga dem,

e) uppgift om när säkerhetsdokumentet har upprättats och senast uppdaterats.

Motsvarande anmälan ska göras också före en väsentlig förändring i verksamheter enligt 1 mom.

Byte av tjänsteleverantör ska anmälas till den kommunala tillsynsmyndigheten.

Efter att ha mottagit en anmälan ska den kommunala tillsynsmyndigheten utan dröjsmål skicka en mottagningsanmälan till tjänsteleverantören.

7 §

Säkerhetsdokument

En tjänsteleverantör som är skyldig att göra en anmälan enligt 6 § till tillsynsmyndigheten ska dessutom med beaktande av tjänstens natur och verksamhetens omfattning upprätta ett säkerhetsdokument med en plan för identifiering av faror och hantering av risker samt för informationen om dessa till de personer som medverkar vid tillhandahållandet av tjänsten.

Om det ska upprättas en räddnings- eller beredskapsplan eller annan motsvarande plan för samma tjänst med stöd av någon annan lag, behöver inte något säkerhetsdokument enligt 1 mom. upprättas, utan uppgifter som motsvarar dem som lämnas i säkerhetsdokumentet kan ingå i den plan som görs upp med stöd av annan lag.

En tjänsteleverantör som tillhandahåller olika slags tjänster eller samma tjänst på flera olika platser kan upprätta ett säkerhetsdokument som är gemensamt för tjänsterna och som vid behov beskriver särdragen i fråga om säkerheten hos var och en av tjänsterna.

Säkerhetsdokumentet ska hållas uppdaterat.

Tjänsteleverantören ska försäkra sig om att de personer som deltar i tillhandahållandet av tjänsten är förtrogna med innehållet i säkerhetsdokumentet. Vid behov ska tjänsteleverantören ordna utbildning för dem.

Säkerhetsdokumentet ska uppvisas för och tillställas tillsynsmyndigheten på dennas begäran.

Närmare bestämmelser om innehållet i säkerhetsdokumentet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Underrättelse om farliga konsumtionsvaror eller konsumenttjänster

Om en verksamhetsutövare får kännedom om eller med stöd av sin yrkesskicklighet och utifrån de uppgifter som utövaren förfogar över borde kunna sluta sig till att en konsumtionsvara eller konsumenttjänst medför fara för någons hälsa eller egendom, ska verksamhetsutövaren omedelbart underrätta tillsynsmyndigheten om saken. Verksamhetsutövaren ska samtidigt uppge vilka åtgärder, såsom avbrytande av verksamheten eller avbrytande av distributionen eller bortdragande från marknaden av en farlig vara, som denna redan har vidtagit med tanke på faran.

Underrättelsen enligt 1 mom. lämnas till Säkerhets- och kemikalieverket när det är fråga om en farlig konsumtionsvara eller en vara som används i samband med en konsumenttjänst och till den kommunala tillsynsmyndigheten när det är fråga om en farlig konsumenttjänst.

Verksamhetsutövaren ska samarbeta med tillsynsmyndigheten för att avvärja faran när myndigheten ber om det.

Närmare bestämmelser om den i 1 mom. avsedda underrättelsens form och innehåll får utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Skyldighet att lämna uppgifter till konsumenter

Verksamhetsutövaren ska på ett klart och begripligt sätt lämna konsumenter och personer som kan jämställas med konsumenter de uppgifter som de behöver för att kunna bedöma de faror som är förenade med konsumtionsvaror och konsumenttjänster. Tillsynsmyndigheten kan kräva att verksamhetsutövare på ett lämpligt sätt förser konsumenterna med bruksanvisningar, instruktioner, varningar och andra uppgifter som behövs för att avvärja eller förebygga faror som är förenade med en vara eller tjänst.

Närmare bestämmelser om lämnande av behövliga uppgifter om konsumtionsvaror och konsumenttjänster till konsumenter och personer som kan jämställas med konsumenter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Överensstämmelse med kraven

10 §

Farliga och säkra konsumtionsvaror och konsumenttjänster

Som farlig för hälsan betraktas

1) en konsumtionsvara som kan orsaka skada, förgiftning, sjukdom eller annan risk för hälsan på grund av ett fel eller en brist i konstruktionen eller sammansättningen, på grund av att osanna, vilseledande eller bristfälliga uppgifter lämnats om varan eller på grund av dess vilseledande utseende,

2) en konsumenttjänst som kan orsaka skada, förgiftning, sjukdom eller annan risk för hälsan på grund av ett fel eller en brist i anslutning till dess utförande, på grund av ett fel eller en brist i konstruktionen eller sammansättningen hos en vara som används i samband med tjänsten eller på grund av att osanna, vilseledande eller bristfälliga uppgifter lämnats om tjänsten.

En konsumtionsvara ska anses vara farlig för egendom om den på grund av omständigheter som nämns i 1 mom. kan skada andra föremål eller annan egendom. En konsumenttjänst ska anses vara farlig för egendom om den på grund av omständigheter som nämns i 1 mom. kan skada egendom.

En konsumtionsvara eller konsumenttjänst som inte är farlig på det sätt som avses 1 och 2 mom. anses vara säker.

11 §

Grunder för bedömning av konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet

En konsumtionsvara eller konsumenttjänst ska inte anses vara farlig för hälsa eller egendom till den del den överensstämmer med sådana harmoniserade standarder till vilka hänvisningar offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning, om inte något annat följer av 3 mom.

När en konsumtionsvaras eller konsumenttjänsts farlighet bedöms ska tillsynsmyndigheterna dessutom fästa avseende vid följande omständigheter:

1) andra internationella eller nationella standarder än de som gäller säkerhetsfrågor och som avses i 1 mom.,

2) riktlinjer för bedömning av produktsäkerhet som fastställs i rekommendationer från Europeiska kommissionen,

3) tillsynsmyndigheternas anvisningar och rekommendationer,

4) gällande uppförandekoder för produktsäkerhet,

5) den aktuella vetenskapliga och tekniska utvecklingsnivån.

Även om en konsumtionsvara eller konsumenttjänst skulle uppfylla de kriterier enligt 1 och 2 mom. som används vid bedömningen av överensstämmelse, får tillsynsmyndigheten meddela ett förbud eller åläggande som avses i 34—44 §, om det visar sig att varan eller tjänsten i fråga trots det medför fara för hälsa eller egendom.

12 §

Kravet beträffande CE-märkning

En konsumtionsvara som saknar sådan CE-märkning som krävs enligt lagstiftningen får inte släppas ut på marknaden.

4 kap.

Tillsynsmyndigheter

13 §

Säkerhets- och kemikalieverket

Säkerhets- och kemikalieverket utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser och beslut som har utfärdats med stöd av den samt planerar, styr och utvecklar övervakningen. Säkerhets- och kemikalieverket ska också sörja för de underrättelser till Europeiska kommissionen som avses i artikel 11 i Europaparlamentets och rådets direktiv

2001/95/EG om allmän produktsäkerhet.

I fråga om de underrättelser som ska lämnas till Europeiska kommissionen angående åtgärder för att begränsa utsläppande på marknaden, saluföring och användning av produkter som medför allvarlig risk föreskrivs särskilt.

14 §

Tullverket

Tullverket utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser och beslut som har utfärdats med stöd av den i fråga om konsumtionsvaror och varor som används i samband med konsumenttjänster

1) vid import från länder utanför Europeiska unionen,

2) vid export av varor från Finland, och

3) vid transitering av varor genom Finland.

Dessutom utövar tullverket tillsyn över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser och beslut som har utfärdats med stöd av den i fråga om konsumtionsvaror och varor som används i samband med konsumenttjänster vid lossning av varupartier i Finland och tillhörande lagring när varor levereras till Finland från Europeiska unionens medlemsstater.

15 §

Regional konsumentsäkerhetstillsyn

Regionförvaltningsverket styr och övervakar tillsynen över konsumentsäkerheten inom sitt område samt utvärderar kommunernas planer för tillsynen över konsumentsäkerheten och genomförandet av dem.

Dessutom utövar regionförvaltningsverket för sin del tillsyn över konsumentsäkerheten inom sitt område.

16 §

Kommunal konsumentsäkerhetstillsyn

Kommunen ska inom sitt område övervaka att denna lag och bestämmelser och beslut som har utfärdats med stöd av den följs. I kommunen sköts dessa uppgifter av en nämnd eller något annat kollegialt organ som kommunen utser. Vad som i denna lag föreskrivs om kommuner gäller också samkommuner och i lagen om samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet (410/2009) avsedda organ när de utövar tillsyn enligt denna lag.

Fullmäktige kan ge den kommunala tillsynsmyndigheten rätt att delegera behörighet till en underlydande tjänsteinnehavare eller sektion, varvid dessa kan fatta beslut också om de administrativa tvångsmedel som avses i 34—38 § samt om hot om tvångsutförande eller avbrytande som avses i 45 § 1 mom. Den kommunala tillsynsmyndigheten har dock inte rätt att delegera sin behörighet i fråga om godkännande av en tillsynsplan enligt 22 § till en underlydande tjänsteinnehavare.

En kommun kan med en annan kommun eller en samkommun komma överens om att en uppgift som enligt denna lag ska skötas av kommunen eller dess myndighet och där behörighet får delegeras till en tjänsteinnehavare ska anförtros en annan kommuns eller en samkommuns tjänsteinnehavare, som då sköter uppgiften under tjänsteansvar. En samkommun får ingå ett avtal som avses ovan med en annan samkommun, om medlemskommunerna i samkommunen gett sitt samtycke till det.

17 §

Skyndsamma åtgärder

I brådskande fall har en kommunal tjänsteinnehavare som utför uppgifter som enligt denna lag ankommer på kommunen rätt att tillgripa sådana administrativa tvångsmedel som avses i 34—38 §, även om sådan behörighet att använda administrativa tvångsmedel som avses i 16 § inte har överförts på honom eller henne.

Beslut enligt 34 eller 36 § som tjänsteinnehavaren fattar med stöd av 1 mom. ska utan dröjsmål föreläggas den kommunala tillsynsmyndigheten för behandling. Tillsynsmyndigheten ska avgöra ärendet så fort som möjligt.

Beslut enligt 35, 37 eller 38 § som tjänsteinnehavaren fattar med stöd av 1 mom. ska utan dröjsmål föreläggas Säkerhets- och kemikalieverket för avgörande. Verket ska avgöra ärendet så fort som möjligt.

18 §

Andra tillsynsmyndigheter

Med undantag för bestämmelserna i 6 och 7 § tillämpas bestämmelserna om verksamhetsutövarnas skyldigheter samt tillsynsmyndigheternas befogenheter och rättigheter också när en myndighet med stöd av annan lagstiftning utövar tillsyn över säkerheten hos konsumtionsvaror och konsumenttjänster, om inte den lagstiftningen innehåller bestämmelser vars efterlevnad tryggar minst samma säkerhetsnivå med beaktande av alla aspekter som hänför sig till de berörda konsumtionsvarornas och konsumenttjänsternas säkerhet.

5 kap.

Konsumentsäkerhetstillsyn

19 §

Skötseln av uppgifter och uppgifternas prioritetsordning

Tillsynsmyndigheterna ska sköta sina uppgifter effektivt och utifrån riskbedömning på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt. Om omständigheterna så kräver ska en prioritering av uppgifterna göras.

20 §

Riksomfattande övervakningsprogram

För styrning och samordning av verkställandet av tillsynen över efterlevnaden av denna lag utarbetar Säkerhets- och kemikalieverket ett riksomfattande tillsynsprogram. I programmet fastställs vilka kontroller som ska utföras och kontrollfrekvenserna i fråga om olika typer av kontrollobjekt samt presenteras en riksomfattande provtagningsplan. I programmet fastställs också grunderna för riskanalysen i fråga om olika typer av kontrollobjekt och metoderna för utvärdering av programgenomförandet.

Närmare bestämmelser om det riksomfattande tillsynsprogrammet och dess innehåll får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Det riksomfattande tillsynsprogrammet enligt denna lag utgör en del av det riksomfattande program för tillsyn över miljö- och hälsoskydd som också omfattar de riksomfattande tillsynsprogram som det föreskrivs om i annan lagstiftning om miljö- och hälsoskyddet.

21 §

Regionförvaltningsverkets plan

Regionförvaltningsverket ska för fullgörandet av sina uppgifter enligt denna lag upprätta en plan som tar hänsyn till det riksomfattande tillsynsprogram som Säkerhets- och kemikalieverket utarbetat och styra den kommunala tillsynen till denna del.

Planen ska ses över årligen.

22 §

Kommunens tillsynsplan

Kommunen ska upprätta och godkänna en plan för den regelbundna tillsynen över konsumentsäkerheten så att tillsynen uppfyller de allmänna kraven på tillsyn och förebygger de faror för hälsa och egendom som konsumtionsvaror och konsumenttjänster medför. I den kommunala tillsynsplanen ska det tas hänsyn till det riksomfattande tillsynsprogram som Säkerhets- och kemikalieverket utarbetat. Tillsynsplanen ska ses över och behandlas i ett kommunalt kollegialt organ vid behov, men minst vart tredje år.

Närmare bestämmelser om innehållet i den tillsynsplan som avses i 1 mom. utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

23 §

Tullverkets tillsynsplan

Tullverket ska för den tillsyn som det ansvarar för upprätta en plan som tar hänsyn till det riksomfattande tillsynsprogram som Säkerhets- och kemikalieverket utarbetat och styra tillsynen till denna del.

Tillsynsplanen ska ses över årligen.

24 §

Beredskap inför exceptionella situationer

Säkerhets- och kemikalieverket ska upprätta en plan för tryggande av konsumenters och personers som kan jämställas med konsumenter liv och hälsa vid allvarliga olyckor och i andra motsvarande exceptionella situationer.

Den kommunala tillsynsmyndigheten ska planera de beredskaps- och försiktighetsåtgärder som behövs för att sådana hälsorisker som exceptionella situationer medför ska kunna förebyggas, utredas och undanröjas och i samarbete med andra myndigheter förbereda sig på att vidta sådana åtgärder.

Närmare bestämmelser om innehållet i och upprättandet av beredskapsplaner med tanke på exceptionella situationer får utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 §

Myndighetsinformation

Tillsynsmyndigheten kan vid behov informera om sådana frågor som är av betydelse för konsumenters och med dem jämförbara personers säkerhet.

26 §

Tillsynsmyndighetens underrättelse- och uppgiftsskyldighet

Den kommunala tillsynsmyndigheten ska underrätta Säkerhets- och kemikalieverket om exceptionella situationer enligt 24 § som upptäckts och vid behov om sådana omständigheter som uppdagats i samband med tillsynen och som kan ha betydande inverkan på konsumenters säkerhet.

Den kommunala tillsynsmyndigheten och regionförvaltningsverket ska för styrning, uppföljning, rapportering och statistikföring av tillsynsåtgärderna enligt denna lag på begäran och utan ersättning lämna Säkerhets- och kemikalieverket andra uppgifter om kontroller, tillsynsåtgärder, tillsynspersonal, avgifter och övervakning.

Tillsynsmyndigheten ska lämna de uppgifter som avses i 1 och 2 mom. på det sätt som Säkerhets- och kemikalieverket bestämmer.

Närmare bestämmelser om tillsynsmyndighetens underrättelse- och uppgiftsskyldighet får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

27 §

Rätt att få information

Tillsynsmyndigheten har rätt att av statliga och kommunala myndigheter samt av verksamhetsutövare och av andra som omfattas av skyldigheterna enligt denna lag få den information som är nödvändig för verkställande av tillsynen.

Rätten att få information gäller även sådana upplysningar som är nödvändiga för utförandet av uppgifter enligt denna lag och som annars skulle vara sekretessbelagda på grund av att de gäller enskild affärsverksamhet eller yrkesutövning eller en enskild persons ekonomiska ställning eller hälsotillstånd.

28 §

Rätt att utföra kontroller

En tillsynsmyndighet har rätt att få tillträde till ett område eller till en lokal eller annat utrymme, om detta behövs med tanke på den tillsyn som avses i denna lag, samt att där utföra kontroller och vidta andra åtgärder som tillsynen kräver. Tillsynsåtgärderna får dock utsträckas till sådana lokaler och utrymmen som används för permanent boende endast om det finns skäl att misstänka att ett hälsobrott som avses i 44 kap. 1 § i strafflagen (39/1889) har begåtts. En utomstående sakkunnig som avses i 30 § får dock inte ges rätt att utföra kontroller i lokaler och utrymmen som används för permanent boende.

29 §

Rätt att ta prover i tillsynssyfte

En tillsynsmyndighet har rätt att ta prov på konsumtionsvaror och varor som används i samband med konsumenttjänster och att använda en konsumenttjänst, om detta behövs

för tillsynen över efterlevnaden av denna lag eller bestämmelser som har utfärdats med stöd av den.

Om en verksamhetsutövare kräver det, ska prov eller tjänst som avses i 1 mom. ersättas enligt gängse pris, om det inte framgår att konsumtionsvaran eller konsumenttjänsten inte uppfyller kraven i denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Om avgift tas ut för ett prov eller för undersökning av ett prov i enlighet med vad som föreskrivs särskilt, behöver ingen ersättning betalas för provet.

Om en konsumtionsvara eller konsumenttjänst inte uppfyller kraven i denna lag eller bestämmelser som har utfärdats med stöd av den, får tillsynsmyndigheten ålägga verksamhetsutövaren att ersätta kostnaderna för anskaffning, testning och undersökning av varan eller tjänsten.

I fråga om provtagning gäller vad som i 28 § bestäms om utsträckande av tillsynsåtgärderna till lokaler och utrymmen som används för permanent boende.

30 §

Utomstående sakkunniga

En tillsynsmyndighet kan anlita utomstående sakkunniga som hjälp i tillsynen. Dessa sakkunniga kan på begäran av tillsynsmyndigheten utföra sådana kontroller, undersökningar och utredningar som behövs för myndighetstillsynen. En utomstående sakkunnig ska ha den sakkunskap och kompetens som kontrollerna, undersökningarna och utredningarna förutsätter. En utomstående sakkunnig ska inför den myndighet som beställt tjänsterna visa sin kompetens och påvisa att de tillämpade kontroll- och undersökningsmetoderna är tillförlitliga.

På utomstående sakkunniga tillämpas förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003). På personer som är anställda av eller har ledningsuppdrag hos en utomstående sakkunnig tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppgifter enligt denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Ett laboratorium som utför undersökningar som behövs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den ska ha den sakkunskap och övriga beredskap som behövs för undersökningarna. Laboratoriet ska ha ett lämpligt kvalitetssäkringssystem och det ska kunna påvisa tillförlitligheten hos de bestämningar som det har gjort.

Genom förordning av arbets- och näringsministeriet får det vid behov utfärdas närmare bestämmelser om kompetensen hos de utomstående sakkunniga som avses i 1 mom. och om de laboratorier som undersöker produktsäkerhet och som avses i 3 mom.

31 §

Kompetensen hos de tjänsteinnehavare som utövar konsumentsäkerhetstillsyn

En kommunal tjänsteinnehavare som sköter uppgifter inom konsumentsäkerhetstillsynen ska ha för uppgiften lämplig högskoleexamen. Kommunen och regionförvaltningsverket ska se till att de tjänsteinnehavare som sköter uppgifter inom konsumentsäkerhetstillsynen i tillräcklig utsträckning deltar i lämplig kompletterande utbildning.

Närmare bestämmelser om behörighetsvillkoren och den kompletterande utbildningen för de tjänsteinnehavare som sköter uppgifter inom konsumentsäkerhetstillsynen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

32 §

Avgifter för kommunala tillsynsmyndigheters prestationer

Kommunen tar enligt en taxa som den godkänt ut avgift av verksamhetsutövaren för inspektioner som utförs i enlighet med den i 22 § avsedda tillsynsplanen, för inspektioner i syfte att kontrollera att ett beslut har iakttagits och för mottagning av anmälan enligt 6 § om inledande av tillhandahållandet av en tjänst, om en väsentlig förändring i verksamheten och om byte av tjänsteleverantör och

för sändandet av en bekräftelse om mottagandet till verksamhetsutövaren.

Kommunen ska bestämma avgifterna för sina prestationer så att avgifterna högst motsvarar kostnaderna för utförandet av prestationen.

Staten ersätter de kostnader kommunen orsakas av utförandet av sådana kontroller, provtagningar, undersökningar och utredningar som enligt lag uteslutande hör till Säkerhets- och kemikalieverkets uppgifter och som verket har styrt till kommunen.

33 §

Grunderna för avgifterna för prestationer och uttag av avgifterna

Bestämmelser om avgifterna för statliga prestationer enligt denna lag finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

De avgifter som avses i denna lag får drivas in utan dom eller beslut på det sätt som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Om den avgift som fastställts för en åtgärd inte har betalats på förfallodagen, får en årlig dröjsmålsränta tas ut på det belopp som inte betalats i tid högst enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982). Förfallodagen får infalla tidigast två veckor efter det att den tjänst för vilken avgiften bestämts har tillhandahållits. I stället för dröjsmålsränta får myndigheten ta ut en dröjsmålsavgift på fem euro, om beloppet av dröjsmålsräntan blir mindre än detta.

6 kap.

Administrativa tvångsmedel

34 §

Åläggande om korrigerings- eller rättelseåtgärd

Om den fara för hälsa eller egendom som är förenad med en konsumtionsvara eller konsumenttjänst på ett effektivt sätt kan avvärjas eller förebyggas eller dess omfattning avsevärt minskas genom korrigerings- eller rättelseåtgärder, får tillsynsmyndigheten ålägga verksamhetsutövaren att vidta sådana åtgärder inom en tid som myndigheten sätter ut och på det sätt som myndigheten bestämmer.

Om anmälningsskyldigheten enligt 6 § eller skyldigheten att upprätta ett säkerhetsdokument enligt 7 § har försummats och försummelsen inte är obetydlig och skyldigheten inte fullgjorts trots uppmaning, får tillsynsmyndigheten ålägga tjänsteleverantören att fullgöra sin skyldighet inom utsatt tid.

35 §

Temporärt förbud

Om det är uppenbart att en konsumtionsvara eller konsumenttjänst kan orsaka fara för hälsan på det sätt som avses i 10 § 1 mom. och faran inte kan avvärjas på något annat sätt, får tillsynsmyndigheten meddela ett förbud som avses i 36 § temporärt för den tid ärendet utreds. Det temporära förbudet är i kraft till dess att slutligt beslut i ärendet har fattats.

Regionförvaltningsverket eller den kommunala tillsynsmyndigheten ska utan dröjsmål, dock senast sju dagar från det att beslutet om temporärt förbud fattades, överlämna ärendet till Säkerhets- och kemikalieverket för avgörande. Verket ska avgöra frågan om meddelande av förbud enligt 36 § så snart som möjligt och för egen del se till att behövliga utredningar utförs utan dröjsmål.

36 §

Förbud

Om en konsumtionsvara eller konsumenttjänst kan orsaka fara för hälsa eller egendom på det sätt som avses i 10 § och om faran inte kan avvärjas på något annat sätt, får tillsynsmyndigheten förbjuda verksamhetsutövaren att tillverka, utföra, tillhandahålla, importera, saluföra eller överlåta den.

När tillsynsmyndigheten meddelar ett förbud enligt 1 mom. kan den samtidigt ålägga verksamhetsutövaren att på ett effektivt sätt omedelbart dra tillbaka de farliga konsumtionsvarorna från marknaden samt ålägga tjänsteleverantören att se till att farliga konsumenttjänster inte längre tillhandahålls kon-

sumenter. En verksamhetsutövare är skyldig att för den tillsynsmyndighet som meddelat ett förbud som avses i denna paragraf inom den tid som myndigheten utsatt lägga fram en utredning om hur han har verkställt det åläggande som ansluter sig till förbudet.

Om en konsumtionsvara som enligt Europeiska unionens lagstiftning ska vara försedd med CE-märkning inte har någon sådan märkning eller om märkningen inte överensstämmer med de krav som ställs på märkningen, kan tillsynsmyndigheten ålägga verksamhetsutövaren att dra tillbaka konsumtionsvaran från marknaden.

37 §

Avbrytande av verksamhet

Om det är uppenbart att en konsumtionsvara eller konsumenttjänst kan orsaka fara för hälsan på det sätt som avses i 10 § 1 mom. och om faran är omedelbar och den inte kan avvärjas på något annat sätt, har tillsynsmyndigheten rätt att vid behov genast avbryta verksamheten till den del det är nödvändigt för att avvärja faran.

Om ett beslut som avses i 34—36 § inte har meddelats, ska ärendet avgöras så snart som möjligt efter det att verksamheten har avbrutits.

Regionförvaltningsverket eller den kommunala tillsynsmyndigheten ska utan dröjsmål, dock senast sju dagar från det att beslutet om avbrytande av verksamheten fattades, överlämna ärendet till Säkerhets- och kemikalieverket för avgörande. Verket ska avgöra ärendet så snart som möjligt och för egen del se till att behövliga utredningar utförs utan dröjsmål.

38 §

Tvångsutförande

Om det är uppenbart att en konsumtionsvara eller konsumenttjänst kan orsaka fara för hälsan på det sätt som avses i 10 § 1 mom. och om faran är omedelbar och den inte kan avvärjas på något annat sätt, har tillsynsmyndigheten rätt att vid behov bestämma att åtgärder som är nödvändiga för avvärjande av faran ska utföras på verksamhetsutövarens bekostnad.

Regionförvaltningsverket eller den kommunala tillsynsmyndigheten ska utan dröjsmål, dock senast sju dagar från det att beslutet om tvångsutförande fattades, överlämna ärendet till Säkerhets- och kemikalieverket för avgörande. Verket ska avgöra ärendet så snart som möjligt och för egen del se till att behövliga utredningar utförs utan dröjsmål.

39 §

Exportförbud

Om en konsumtionsvara eller konsumenttjänst kan orsaka fara för hälsan på det sätt som avses i 10 § 1 mom. och faran är allvarlig, får Säkerhets- och kemikalieverket eller tullmyndigheten förbjuda export eller transport genom Finland av konsumtionsvaran eller en vara som används i samband med konsumenttjänsten.

Säkerhets- och kemikalieverket får meddela ett förbud enligt 1 mom. även temporärt, om det är uppenbart att konsumtionsvarorna eller andra varor som avses i det momentet kan medföra omedelbar fara för hälsan.

40 §

Åläggande om förstöring

Om de förbud och ålägganden som avses i 34—39 § inte kan anses tillräckliga, får Säkerhets- och kemikalieverket eller tullmyndigheten eller en i 18 § avsedd annan myndighet bestämma att en vara som en verksamhetsutövare har i sin besittning eller en vara som konsumenten har lämnat tillbaka till verksamhetsutövaren med stöd av 41 eller 42 § ska förstöras eller, om detta inte anses ändamålsenligt, besluta om andra åtgärder i fråga om varan.

41 §

Avvärjande av fara som är förknippad med en konsumtionsvara

När Säkerhets- och kemikalieverket eller en i 18 § avsedd annan myndighet med stöd av 36 § meddelat förbud i fråga om en kon-

sumtionsvara, får den ålägga verksamhetsutövaren att i fråga om sådana konsumtionsvaror som konsumenten redan har i sin besittning vidta åtgärder för att avvärja den risk för skada som hänför sig till varorna och trygga konsumentens rättsliga ställning.

Genom ett åläggande enligt 1 mom. kan verksamhetsutövaren förpliktas att

1) reparera varan så att den fara som föranleds av ett fel eller en brist i varans konstruktion eller sammansättning, av att osanna, vilseledande eller bristfälliga uppgifter lämnats om varan eller av varans vilseledande utseende avvärjs,

2) av konsumenten återta en vara som är farlig på det sätt som avses i 10 § 1 mom. och att i stället ge en likadan eller likartad ofarlig vara, eller

3) häva köpet.

Säkerhets- och kemikalieverket eller en i 18 § avsedd annan myndighet får meddela ett åläggande enligt 1 mom. även om ett förbud som avses i 36 § inte kan meddelas på grund av att konsumtionsvarorna i fråga inte längre finns hos verksamhetsutövaren, när det finns vägande skäl att meddela åläggandet.

42 §

Avvärjande av fara som är förknippad med en konsumenttjänst

När Säkerhets- och kemikalieverket eller en i 18 § avsedd annan myndighet med stöd av 36 § meddelat ett förbud i fråga om en konsumenttjänst, får den ålägga verksamhetsutövaren att i fråga om sådana konsumenttjänster som konsumenten redan förfogar över vidta åtgärder för att avvärja den risk för skada som hänför sig till tjänsterna och trygga konsumentens rättsliga ställning.

Genom ett åläggande enligt 1 mom. kan verksamhetsutövaren förpliktas att

1) avhjälpa felet hos tjänsten i fråga så att den fara som föranleds av ett fel eller en brist i sättet att utföra tjänsten eller i konstruktionen eller sammansättningen hos en vara som används i samband med tjänsten eller av att osanna, vilseledande eller bristfälliga uppgifter lämnats om tjänsten avvärjs, eller

2) häva det avtal som ingåtts om konsumenttjänsten.

Säkerhets- och kemikalieverket eller en i 18 § avsedd annan myndighet får meddela ett åläggande enligt 1 mom. även om ett förbud som avses i 36 § inte kan meddelas på grund av att konsumenttjänsterna i fråga inte längre utförs av verksamhetsutövaren, när det finns vägande skäl att meddela åläggandet.

43 §

Konsumentens rättigheter vid återkallelse

Utöver vad som bestäms i 41 och 42 § föreskrivs det i konsumentskyddslagen (38/1978) och köplagen (355/1987) eller med stöd av dem om rättigheter och skyldigheter för konsumenter och för verksamhetsutövare som sålt varor eller tjänster. Konsumenter är berättigade till rättelseåtgärder enligt 41 och 42 § i denna lag även när de inte har gjort någon felanmälan eller inte kan återlämna varan eller tjänsten i väsentligen oförändrat eller oförminskat skick.

44 §

Åläggande att lämna information

Tillsynsmyndigheten kan ålägga en verksamhetsutövare att inom utsatt tid och på det sätt som myndigheten bestämmer informera om förbud och ålägganden, om i 10 § avsedd risk som är förenad med en vara eller tjänst eller med användningen av varan eller tjänsten och om konsumentens rättigheter.

Tillsynsmyndigheten kan på verksamhetsutövarens bekostnad informera om de saker som avses i 1 mom., om utövaren inte har fullgjort det åläggande som myndigheten meddelat eller om det på grund av ärendets brådskande natur finns vägande skäl för att lämna sådan information.

45 §

Vite och hot om tvångsutförande eller avbrytande

Ett förbud eller åläggande som tillsynsmyndigheten har meddelat med stöd av 34 §

1 mom., 35—36, 39—42 och 44 § kan förenas med vite eller med hot om tvångsutförande eller avbrytande. Bestämmelser om vite, hot om tvångsutförande och hot om avbrytande finns i viteslagen (1113/1990).

Tillsynsmyndigheten kan förena skyldigheten att lämna uppgifter enligt 9 §, underrättelse- och uppgiftsskyldigheten enligt 26 §, skyldigheten att lämna information och att visa upp handlingar enligt 27 § och ett åläggande enligt 34 § 2 mom. med vite.

Vite som avses i 1 och 2 mom. döms ut av förvaltningsdomstolen.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

46 §

Handräckning

Bestämmelser om polisens skyldighet att ge handräckning finns i 40 § i polislagen (493/1995).

47 §

Rätt att lämna ut sekretessbelagda uppgifter

Den som vid fullgörandet av en uppgift som avses i denna lag har tagit del av uppgifter som omfattas av tystnadsplikt får oberoende av bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet lämna ut uppgifterna till en tillsynsmyndighet för fullgörande av en övervakningsuppgift och till åklagar- och polismyndigheterna för förebyggande eller utredning av brott.

48 §

Ändringssökande

Ett beslut som meddelats med stöd av 17, 35, 37 och 38 § får inte överklagas genom separata besvär.

I ett beslut som en kommunal tjänsteinnehavare har meddelat med stöd av denna lag får ändring inte sökas genom besvär. Den som är missnöjd med något annat än i 35, 37 eller 38 § avsett beslut har rätt att få beslutet prövat av den nämnd eller det organ som avses i 16 §. Omprövning av beslutet ska begäras skriftligen inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. Till beslutet ska det fogas anvisningar om hur man begär omprövning. Begäran om omprövning ska behandlas utan dröjsmål.

Ändring i ett beslut som en kommunal nämnd eller något annat organ som avses i 16 § har meddelat med stöd av denna lag får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I ett kommunalt beslut om en tillsynsplan som avses i 22 § får ändring sökas med iakttagande av vad som i kommunallagen (365/1995) föreskrivs om ändringssökande. Beslutet om tillsynsplan får verkställas även om det överklagats, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

I fråga om sökande av ändring gäller i övrigt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

49 §

Verkställighet

Ett beslut som en tillsynsmyndighet har fattat med stöd av 34—44 § ska iakttas även om det överklagats, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.

50 §

Straffbestämmelser

Bestämmelser om straff för hälsobrott som har begåtts i strid med denna lag eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den finns i 44 kap. 1 § i strafflagen.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot ett förbud eller ett åläggande som avses i 34—44 § ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs på något annat ställe i lag, för konsumentsäkerhetsförseelse dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud eller ett

åläggande som har meddelats med stöd av 34—44 § och som har förenats med vite kan lämnas obestraffad för samma gärning.

51 §

Bestämmelse om statsbidrag

På verksamhet som kommunen ordnar med stöd av denna lag tillämpas lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992) och lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009), om inte något annat bestäms genom lag.

52 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Närmare bestämmelser om de krav som ställs på konsumtionsvaror och konsumenttjänster till skydd för hälsa och egendom får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 kap.

Delegation

53 §

Konsumentsäkerhetsdelegationen

I anslutning till arbets- och näringsministeriet finns en konsumentsäkerhetsdelegation.

Delegationen ska följa tillämpningen av och tillsynen över lagstiftningen om konsumentsäkerhet, lämna utlåtanden och framlägga förslag och initiativ till utveckling av lagstiftningen och tillsynen över den samt behandla andra frågor som gäller verkställigheten av denna lag och förbättrandet av konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet. Delegationen ska också planera åtgärder för att skapa behövligt samarbete med dem som handlägger frågor som rör miljö- och hälsoskydd, arbetarskydd, räddningsväsende, polisväsende, standardisering, forskning och testning samt andra frågor som gäller konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet.

Närmare bestämmelser om konsumentsäkerhetsdelegationen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

54 §

Konsumentsäkerhetsdelegationens sammansättning

Konsumentsäkerhetsdelegationen består av en ordförande och en vice ordförande samt högst arton andra medlemmar. Samtliga medlemmar förordnas av statsrådet för tre år i sänder. Statsrådet utser en personlig suppleant för vice ordföranden och andra medlemmar.

Ordföranden, vice ordföranden och sex andra medlemmar samt deras suppleanter ska vara personer som inte kan anses representera verksamhetsutövarnas eller konsumenternas intressen.

Om en medlem eller en suppleant avgår under sin mandatperiod, utser arbets- och näringsministeriet, med beaktande av vad som föreskrivs i 2 mom., en ny medlem eller suppleant i dennas ställe för den återstående mandatperioden.

9 kap.

Ikraftträdande

55 §

Ikraftträdandebestämmelser

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

De tjänsteleverantörer som när denna lag träder i kraft tillhandahåller tjänster enligt 6 § ska upprätta ett säkerhetsdokument inom sex månader från ikraftträdandet.

En tjänsteinnehavare som sköter uppgifter inom tillsynen över miljö- och hälsoskyddet vid lagens ikraftträdande är oberoende av vad som föreskrivs i 31 § behörig att sköta uppgifter inom konsumentsäkerhetstillsynen.

Genom denna lag upphävs lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet (75/2004). Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet, ska den här lagen tillämpas i stället för den lagen när den här lagen har trätt i kraft.

Författningar och bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet förblir alltjämt i kraft.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Nådendal den 22 juli 2011

Republikens President

TARJA HALONEN

Arbetsminister *Lauri Ihalainen*

UTGIVARE: JUSTITIEMINISTERIET EDITA PRIMA AB / EDITA PUBLISHING AB ISSN 1456-9663 / 0787-3182 (tryckt)